

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра дизайну і теорії мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Типографіка

Освітня програма: «Графічний дизайн»

Спеціальність: 022 «Дизайн»

Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “2” вересня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Типографіка
Рівень вищої освіти	бакалавр
Викладач (-і)	Бабій Надія Петрівна
Контактний телефон викладача	0630676025
E-mail викладача	nbabij26@gmail.com
Формат дисципліни	Стаціонар/заочна форма/дистанційне навчання
Обсяг дисципліни	90
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=63&id_cou=4257
Консультації	консультації до самостійної роботи проводиться на практичних заняттях та на дистанційних ресурсах
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальний предмет «Типографіка» належить до циклу предметів професійної та практичної підготовки, призначений для студентів, які навчаються за освітньою програмою «Дизайн» ОКР «Бакалавр». Основне його спрямування –засвоєння студентами знань та навичок у питаннях типографічної естетики, роботи з різними гарнітурами та візуальним полем. Навчальний курс поєднує питання класичної і креативної типографіки.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета дисципліни – ознайомити з арсеналом методів і прийомів створення сучасної типографічної форми, залежністю від матеріалів, що використовуються в об'єктах графічного дизайну і реклами. Дати розуміння щодо закономірностей та принципів утворення різноманітних візуально образних зображень; від літер алфавіту до знаків і сформувати усвідомлення про інформаційні носії – як про особливий різновид графічного мистецтва, що розвивається паралельно з мистецтвом зображувальним, має індивідуальні властивості, уніфікує, але водночас обмежує коло споживачів його змісту.</p> <p>Вимоги до знань та умінь:</p> <p>Розуміти визначення предмету типографіка та області його застосування, знати закони та категорії типографіки, історію вітчизняної та зарубіжної типографіки, естетичні вимоги до сучасної типографічної форми;</p> <p>Створювати виразні типографічні композиції засобами проектно-графічного моделювання.</p> <p>Застосовувати гарнітурні властивості шрифтів відповідно до змісту та призначення документа.</p> <p>Володіти типографічною композицією, застосовувати колірну відповідність, розмір, контрформу шрифту та шрифтового тла.</p> <p>Взаємозамінювати шрифтові функції у залежності до графічного завдання.</p>	

4. Результати навчання (компетентності)					
Інтегральна компетентність (ІК)					
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у процесі вивчення типографіки з подальшим використанням у професійній діяльності					
Загальні компетентності (ЗК)					
Знання та розуміння предметної області типографіки та сфери її застосування.					
Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.					
Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.					
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)					
Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів типографіки.					
Здатність застосовувати навички проектної графіки у навчальній практиці, здійснювати колористичне рішення.					
Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в практичних роботах.					
Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення типографічних об'єктів.					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття		Загальна кількість годин			
лекції		4			
семінарські заняття / практичні / лабораторні		26			
самостійна робота		60			
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
4	022 Дизайн	2	нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдан ня, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовний модуль 1. Класична типографіка		Подається окремо			
<i>Типографіка як навчальний предмет. Завдання предмету. Закони і категорії типографіки. Поняття про письмо і друк</i>	лекція		2	2	
<i>Закони і категорії типографіки. Поняття про письмо і друк</i>			2	2	
<i>Завдання 1 (2 год).</i> Форма та функція. Виконання шрифтових композицій з імітуючих матеріалів Створити шрифтові композицій, використовуючи вирізки з газет чи журналів, проілюструвавши ними	практичне		2	2	

<p>на вибір такі поняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Симетрична композиція. 2. Асиметрична композиція. 3. Динамічна композиція. 4. Комбінована композиція (асиметрична з вертикальною симетричною групою). 5. Контрастна композиція. <p>Техніка виконання – аплікація, формат 30×30 см.</p>					
<p><i>Завдання 2 (2 год).</i></p> <p>Форма-контрформа</p> <p>Створити 2 композиції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1-а на основі абстрактної; 2-а на основі типографічних форм (літери та знаки) з метою визначення активної долі контрформи. <p>Завдання студента у цій роботі посилити роль контрформи і, по-можливості, виявити її первинність перед формою, використовуючи такі методи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ущільнення шрифтового порядку. 2. Використання «сліпого» друку. 3. Використання додаткового кольору для внутрішньобуквенних пробілів. 4. Використання обернених типографічних знаків чи їх накладання. 5. Використання декоративного шрифту. <p>Техніка виконання – чорно-біла графіка, формат 30×30 см.</p>	<p>практичне</p>		<p>2</p>	<p>2</p>	

<p><i>Завдання 3 (3 год).</i> Контраст у типографіці Створити виразну графічну композицію з типографічних знаків (літери шрифтів, розділові знаки, лінійки тощо), використовуючи принципи контрасту, як то: велике-мале, жирне-тонке, темне-світле, площина-точка, геометричне-органічне і т. п. Техніка виконання – чорно-біла графіка, формат 30×30 см.</p>	практичне		3	3	
<p><i>Завдання 4 (3 год).</i> Тональна колірність у типографіці Створити виразну графічну композицію за принципом ритмічної повторюваності обраної графеми (рекомендуються гарнітури рублених шрифтів) та видозмінення їх тональної колірності. Тональні ефекти досягаються шляхом використання властивостей точки, лінії та плями. Суть завдання з одного боку полягає у досягненні різних тональних характеристик окремих елементів, з другого – у дотриманні цілісності композиції загалом. Техніка виконання – чорно-біла графіка, формат 30×30 см.</p>	практичне		3	3	
<p><i>Завдання 5 (3 год).</i> Колір у типографіці Створити 2 виразні буквенно-шрифтові композиції за принципами: переважання чорного кольору; переважання червоного кольору. Техніка виконання – чорно-біла графіка з додаванням червоного кольору, формат 30×30</p>	практичне		3	3	

<p>Змістовний модуль 2. Креативна типографіка</p> <p><i>Завдання 6 (3 год).</i> Шрифтова інтерпретація значення слова Мета цієї частини: творчо осмислити характер формуютьючих принципів шрифту в залежності від змістовного навантаження слова, його утилітарної та художньої функцій. Завдання підрозділяється на 3 частини: графічне відображення нормативної, утилітарно-художньої, художньо-декоративної якостей слова. Техніка виконання – чорно-біла графіка, колір, формат 30×30 см.</p>	практичне		3	3	
<p><i>Завдання 7 (3 год).</i> Шрифтова інтерпретація значення фрази Пропонується провести аналіз змісту структури фрази (речення); визначити принцип організації шрифтових засобів, адекватних змістові фрази. За умовами виконання фраза повинна складатись із 3-7 слів; завдання включає виконання у трьох частинах: нормативного, утилітарно-художнього, художньо-декоративного зображення. Техніка виконання – чорно-біла графіка, колір, формат 30×30 см.</p>	практичне		3	3	
<p><i>Завдання 8 (3 год).</i> Шрифт і зображення Створити зображувально-шрифтову композицію за принципами протиставлення чи єдності елементів (шрифту і фотоколажу). Техніка виконання – чорно-біла графіка, колір, аплікація, формат 30×30 см</p>	практичне		3	3	

<p><i>Завдання 9 (3 год).</i> Кінетика у типографіці Створити 4 варіанти кінетичної композиції, розмістивши їх на одному форматі у напрямку поступального руху (збільшення чи зменшення розмірів елементів, розрізнення компактних елементів, структурування розрізнених елементів у один компактний, ексцентричний чи концентричний рух, напрямки руху згори-униз, зліва-направо, зовні-до середини і т.п.). Техніка виконання – чорно-біла графіка, колір, формат 30×30 см <i>Завдання 10 (3 год).</i> Варіації у типографіці</p>	практичне		3	3	
<p><i>Завдання 10 (3 год).</i> Варіації у типографіці Створити шрифтову композицію та, надалі, творчо осмислити характер її формоутворюючих складових: шрифту, композиції чи кольору. Видозмінюючи одну з цих складових, або й усі, створити 4 варіантні композиції, не втрачаючи при цьому основної теми. Техніка виконання – чорно-біла графіка, колір, формат 30×30 см.</p>	практичне		3	3	
<p>Форма та функція. Виконання шрифтових композицій з імітуючих матеріалів Якісно виконати практичну роботу, орієнтуючись на практичне завдання та консультації з викладачем</p>	самостійне		6	7	
<p>Форма-контрформа Якісно виконати практичну роботу, орієнтуючись на практичне завдання та консультації з викладачем</p>	самостійне		6	7	

Контраст у типографіці Якісно виконати практичну роботу, орієнтуючись на практичне завдання та консультації з викладачем	самостій не		6	7	
Тональна колірність у типографіці Якісно виконати практичну роботу, орієнтуючись на практичне завдання та консультації з викладачем	самостій не		6	7	
Колір у типографіці Якісно виконати практичну роботу, орієнтуючись на практичне завдання та консультації з викладачем	самостій не		6	7	
Шрифтова інтерпретація значення слова Якісно виконати практичну роботу, орієнтуючись на практичне завдання та консультації з викладачем	самостій не		6	7	
Шрифтова інтерпретація значення фрази Якісно виконати практичну роботу, орієнтуючись на практичне завдання та консультації з викладачем	самостій не		6	7	
Шрифт і зображення Якісно виконати практичну роботу, орієнтуючись на практичне завдання та консультації з викладачем	самостій не		6	7	
Кінетика у типографіці Якісно виконати практичну роботу, орієнтуючись на практичне завдання та консультації з викладачем	самостій не		6	7	
Варіації у типографіці Якісно виконати	самостій не		4	7	

практичну роботу, орієнтуючись на практичне завдання та консультації з викладачем					
екзамен			4	28	
			Всього 4/26/60	Всього 100	

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Шкала оцінювання: національна та ECTS			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C		
	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
Вимоги до екзаменаційної роботи	Робота виконується на обумовленому форматі, позначеному печаткою навчального закладу або підписом завідувача кафедри. Умови завдання видаються безпосередньо під час іспиту.			
Семінарські заняття				
Умови допуску до підсумкового контролю	Наявність практичних та самостійних робіт, належно представлений звіт у вигляді огляду робіт			

7. Політика курсу

<p>Політика курсу базується на формуванні результатів навчання студента із академічної доброчесності. З яких виділяються здатність:</p> <ul style="list-style-type: none"> - діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики; - самостійно виконувати навчальні завдання; - коректно посилаючись на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей; - усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності, оцінювати приклади людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності; - давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами. <p>У випадку коли студентом грубо порушено правила академічної доброчесності застосовується відрахування із закладу вищої освіти. Проте таку дію слід розглядати як виключну норму, що застосовується у випадку систематичних грубих порушень і лише після того, як не дали ефекту такі заходи впливу.</p> <ul style="list-style-type: none"> - призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання,
--

додаткові контрольні роботи, тести тощо);

- повідомлення батькам чи іншим особам (фізичним або юридичним), які здійснюють оплату за навчання;

8. Рекомендована література

1. Рудер Е. Типографіка. Москва: Книга, 1982. 290 с. URL:

https://artclever.com/books/Typo_EmilRuder.pdf

2. Гордон Ю. Книга про буквы от Аа до Яя. Москва Издательство Студии Артемия

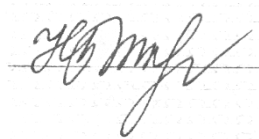
Лебедева 2006. 374 с. URL: <https://docplayer.ru/57633408-Yuriy-gordon-kniga-pro-bukvy-ot-aa-do-yaaya.html>

3. Королькова А. Живая типограффика. Москва: IndexMarket, 2012. 224 с. URL:

<https://mooc.lektorium.tv/asset->

[v1:Lektorium+KDOK1+2017_09+type@asset+block@LiveTypo4_small-compressed.pdf](https://mooc.lektorium.tv/asset-v1:Lektorium+KDOK1+2017_09+type@asset+block@LiveTypo4_small-compressed.pdf)

Викладач

доцент, Бабій Н. П.